1.1 Probleme rezolvate

Evenimente aleatoare şi formula lui Bayes

1. (Proprietăţi derivate din definiţia funcţiei de probabilitate)
CMU, 2009 spring, Tom Mitchell, HW2, pr. 1.1

Fie două evenimente A şi B.

a. Folosind doar proprietăţile din definiţia funcţiei de probabilitate, arătaţi că $P(A \cap \bar{B}) = P(A) - P(A \cap B)$.

b. Demonstraţi *inegalitatea lui Bonferroni*: $P(A \cap B) \geq P(A) + P(B) - 1$.

c. Spunem că evenimentele A şi B sunt disjuncte dacă $P(A \cap B) = 0$.

În ipoteza în care $P(A) = 1/3$ şi $P(B) = 5/6$, este posibil ca A şi B să fie evenimente disjuncte? Justificaţi răspunsul.

<u>Răspuns:</u>

a. $A = A \cap \Omega = A \cap (B \cup \bar{B}) = (A \cap B) \cup (A \cap \bar{B})$.

Cum evenimentele $(A \cap B)$ şi $(A \cap \bar{B})$ sunt disjuncte, conform proprietăţii de „aditivitate numărabilă“ din definiţia funcţiei de probabilitate putem scrie $P(A) = P(A \cap B) + P(A \cap \bar{B})$, deci $P(A \cap \bar{B}) = P(A) - P(A \cap B)$.

b. Întrucât $A \cup B = (A \cap \bar{B}) \cup (A \cap B) \cup (\bar{A} \cap B)$, este imediat că $P(A \cup B) = P(A \cap \bar{B}) + P(A \cap B) + P(\bar{A} \cap B)$. Deci $P(A \cap B) = P(A \cup B) - P(A \cap \bar{B}) - P(\bar{A} \cap B) = [P(A \cup B) - P(A \cap \bar{B})] + [P(A \cup B) - P(\bar{A} \cap B)] - P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cup B)$. Cum $P(A \cup B) \leq 1$ (fiind o probabilitate) putem scrie că: $P(A \cap B) = P(A) + P(B) - P(A \cup B) \geq P(A) + P(B) - 1$, deci $P(A \cap B) \geq P(A) + P(B) - 1$.

c. Pentru a studia posibilitatea ca evenimentele A şi B să fie disjuncte vom aplica inegalitatea lui Bonferroni:

$$P(A) + P(B) = \frac{1}{3} + \frac{5}{6} = \frac{7}{6} \Rightarrow P(A \cap B) \geq \frac{1}{6} > 0$$

Deci $P(A \cap B)$ nu poate fi 0 şi, în consecinţă, evenimentele A şi B nu sunt disjuncte.

2. (Aplicarea proprietăţilor din definiţia funcţiei de probabilitate)
CMU, 2009 spring, Tom Mitchell, HW2, pr. 1.2.3

Robert şi Alina dau cu banul alternativ. Cel dintâi dintre ei care va obţine stema (în engleză: head) câştigă jocul. Alina este prima care va da cu banul.

a. Dacă $P(\textit{stemă}) = 1/2$, care este probabilitatea ca Alina să câştige jocul?

***Indicaţie*: Încercaţi să enumeraţi toate situaţiile în care Alina poate câştiga.**

***Indicaţie*: Pentru orice $a \in (0, 1)$, avem $\sum_{i=0}^{i=\infty} a^i = 1 + a + a^2 + \ldots + a^n + \ldots = \dfrac{1}{1-a}$.**

b. Dacă $P(\textit{stemă}) = p \in (0, 1]$, care este probabilitatea ca Alina să câştige jocul?

c. Ţinând cont de expresia obţinută la punctul b, dacă ar fi ca tu să joci acest joc, cum ai decide să intri în joc: primul ori al doilea (presupunând, bineînţeles, că ai avea posibilitatea să alegi)?

Răspuns:

a. Alina aruncă moneda în paşii impari. Ea câştigă jocul dacă la pasul $2n+1$ obţine stema şi până la pasul respectiv nimeni nu a obţinut stema.

Notăm cu A evenimentul ca Alina să câştige jocul şi cu A_i evenimentul ca Alina să câştige jocul la a $i-$a aruncare a banului. Întrucât evenimentele A_i sunt disjuncte ($A_i \cap A_j = \emptyset$ pentru orice $i \neq j$) şi $A = A_1 \cup A_3 \cup \ldots$, conform proprietăţii de aditivitate numărabilă din definiţia funcţiei de probabilitate rezultă că

$$P(A) = P(A_1) + P(A_3) + P(A_5) + \ldots$$

Dacă $p = \frac{1}{2}$, probabilităţile corespunzătoare sunt:

$$\begin{aligned}
&P(A_1) = P(\textit{stemă}) = \frac{1}{2}\\
&P(A_3) = (1 - P(\textit{stemă})) \cdot (1 - P(\textit{stemă})) \cdot P(\textit{stemă}) = \left(\frac{1}{2}\right)^3\\
&P(A_5) = (1 - \frac{1}{2}) \cdot (1 - \frac{1}{2}) \cdot (1 - \frac{1}{2}) \cdot (1 - \frac{1}{2}) \cdot P(\textit{stemă}) = \left(\frac{1}{2}\right)^5\\
&\ldots\\
&P(A_{2i+1}) = (1 - P(\textit{stemă}))^{2i} \cdot P(\textit{stemă}) = \left(\frac{1}{2}\right)^{2i+1}
\end{aligned}$$

Prin urmare,

$$P(A) = \sum_{i=0}^{\infty} A_{2i+1} = \sum_{i=0}^{\infty} \left(\frac{1}{2}\right)^{2i+1} = \sum_{i=0}^{\infty} \left(\frac{1}{2}\right)^{2i} \cdot \frac{1}{2} = \frac{1}{2} \cdot \sum_{i=0}^{\infty} \left(\frac{1}{4}\right)^{i} = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{1 - 1/4} = \frac{1}{2} \cdot \frac{4}{3} = \frac{2}{3}$$

Aşadar, pentru $p = 1/2$ probabilitatea ca Alina să câştige jocul este $2/3$ (deci de două ori mai mare decât probabilitatea ca Robert să câştige jocul), pur şi simplu datorită faptului că ea este prima care dă cu banul. (Avantajul primului jucător!)

b. Dacă $P(\textit{stemă}) = p \in (0, 1]$, se urmează acelaşi raţionament ca mai sus, cu modificarea valorilor $P(A_i)$ astfel:

$$\begin{aligned}
&P(A_1) = P(\textit{stemă}) = p\\
&P(A_3) = (1 - P(\textit{stemă})) \cdot (1 - P(\textit{stemă})) \cdot P(\textit{stemă}) = (1-p)^2 \cdot p\\
&P(A_5) = (1-p) \cdot (1-p) \cdot (1-p) \cdot (1-p) \cdot P(\textit{stemă}) = (1-p)^4 \cdot p\\
&\ldots\\
&P(A_{2i+1}) = (1 - P(\textit{stemă}))^{2i} \cdot P(\textit{stemă}) = (1-p)^{2i} \cdot p
\end{aligned}$$

Prin urmare, probabilitatea ca Alina să câştige devine:

$$P(A) = \sum_{i=0}^{\infty} A_{2i+1} = \sum_{i=0}^{\infty} (1-p)^{2i} \cdot p = p \cdot \sum_{i=0}^{\infty} (1-p)^{2i} \stackrel{p \neq 0}{=} p \cdot \frac{1}{1 - (1-p)^2} = \frac{p}{2p - p^2} = \frac{1}{2 - p}$$

c. **Jucătorul care aruncă primul banul are probabilitatea de a câştiga** $1/(2-p)$ **(calculată mai sus). Cum** $p \geq 0$**, rezultă că** $\frac{1}{2-p} \geq \frac{1}{2}$**. Aşadar, în cazul în care există posibilitatea de a alege, este de preferat să arunci primul.**

3. **(Calcul de probabilităţi condiţionale)**

CMU, 2004 fall, T. Mitchell, Z. Bar-Joseph, HW1, pr. 1.4

O cutie conţine trei carduri. Un card este roşu pe ambele părţi, un alt card este verde pe ambele părţi iar cel care a rămas este roşu pe o parte şi verde pe partea cealaltă. Selectăm în mod aleatoriu un card din această cutie; presupunem că nu-i vedem decât culoarea de pe faţa superioară. Dacă această faţă este verde, care este probabilitatea ca şi cealaltă faţă să fie verde?

Răspuns:

Pentru a rezolva această problemă este foarte util să stabilim mai întâi care sunt elementele ce compun spaţiul de extrageri (engl., sample space), Ω**. (A se vedea noţiunea introdusă la curs.) Contrar intuiţiei primare,** Ω **nu va fi constitut din cele trei carduri, ci din feţele lor, fiindcă ceea ce observăm după o extragere este doar o faţă a unui card, nu ambele feţe ale cardului extras.**

Din punct de vedere formal, vom folosi următoarea *notaţie* pentru carduri:

$$C_1 = (R1, R2),\ C_2 = (R3, V4),\ C_3 = (V5, V6),$$

unde $R1, R2, R3, V4, V5$ **şi** $V6$ **desemnează cele 6 feţe ale cardurilor. Aşadar,** $\Omega = \{R1, R2, R3, V4, V5, V6\}$**.**

***Observaţie*: Am fi putut nota feţele cardurilor folosind pur şi simplu numerele** $1, \ldots, 6$**, însă am preferat să însoţim fiecare dintre aceste numere cu litera** R **sau** V **care desemnează culoarea feţei respective.**

După ce am făcut această pregătire, probabilitatea cerută în enunţul problemei se calculează simplu, folosind regula clasică: $p = m/n$**, unde** m **este numărul de cazuri favorabile, iar** n **este numărul de cazuri posibile.**

Cazurile posibile sunt $V4, V5, V6$**, iar cazurile favorabile sunt** $V5$ **şi** $V6$ **deoarece doar pentru ele faţa cealaltă a cardului este verde (este vorba de** $V6$ **şi respectiv** $V5$**). Aşadar, probabilitatea cerută este** $\frac{2}{3}$**.**

4. **(Calcularea de probabilităţi elementare şi probabilităţi condiţionale)**

CMU, 2009 spring, Tom Mitchell, HW2, pr. 1.4

În acest exerciţiu vom arăta că — într-un anumit sens — probabilitatea unui eveniment se poate schimba dacă ştim probabilitatea unui alt eveniment, legat de cel dintâi.

Se aruncă simultan două zaruri. Notăm cu S **variabila aleatoare care desemnează suma numerelor rezultate din aruncarea celor două zaruri.**

a. Calculaţi $P(S = 11)$.

b. Dacă ştim că S este număr prim, cât devine probabilitatea de mai sus?

Răspuns:

a. Probabilitatea unui eveniment precum cel din enunţ este dată de raportul dintre numărul de cazuri favorabile şi numărul cazurilor posibile.

La aruncarea simultană a două zaruri, fiecare zar poate cădea pe una din cele 6 feţe, independent de celălalt zar. Prin urmare, există $6 \cdot 6 = 36$ posibilităţi (cazuri posibile). Pentru a se obţine $S = 11$ cele două zaruri trebuie să aibă fie valorile $(5, 6)$, fie $(6, 5)$, deci există 2 posibilităţi (cazuri favorabile). Prin urmare,

$$P(S = 11) = \frac{2}{36} = \frac{1}{18}$$

b. Probabilitatea căutată este:

$$P(S = 11 \mid S = prim) = \frac{P(S = 11 \cap S = prim)}{P(S = prim)} = \frac{P(S = 11)}{P(S = prim)}$$

Trebuie calculată probabilitatea ca S să fie număr prim. Pentru aceasta este necesar numărul de cazuri favorabile, adică numărul cazurilor pentru care $S \in \{2, 3, 5, 7, 11\}$. Există următoarele 15 posibilităţi:

– $S = 2 : (1, 1)$

– $S = 3 : (1, 2), (2, 1)$

– $S = 5 : (1, 4), (4, 1), (2, 3), (3, 2)$

– $S = 7 : (1, 6), (6, 1), (2, 5), (5, 2), (3, 4), (4, 3)$

– $S = 11 : (5, 6), (6, 5)$

Deci $P(S = prim) = 15/36$. Prin urmare,

$$P(S = 11 \mid S = prim) = \frac{2/36}{15/36} = \frac{2}{15}$$

Întrucât $2/15 > 1/18$, putem spune că probabilitatea evenimentului $S = 11$ a crescut după ce am aflat un fapt suplimentar, şi anume că suma rezultată la aruncarea celor două zaruri este un număr prim ($S = prim$).

5. (Evenimente aleatoare independente)

Două evenimente A şi B sunt independente statistic dacă $P(A \cap B) = P(A) \cdot P(B)$.

a. ***CMU, 2009 spring, Tom Mitchell, HW2, pr. 1.2.1***

Arătaţi că dacă A şi B sunt evenimente independente, atunci:

– A şi $\bar{B}$ sunt independente;

– $\bar{A}$ şi $\bar{B}$ sunt independente.

b. ***CMU, 2009 spring, Ziv Bar-Joseph, HW1, pr. 1.1***

Dacă evenimentul A este independent în raport cu el însuşi, ce puteţi spune despre $P(A)$?

Răspuns:

a. $P(A \cap \bar{B}) = P(A) - P(A \cap B) = P(A) - P(A) \cdot P(B) = P(A) \cdot (1 - P(B)) = P(A) \cdot P(\bar{B})$, **deci A şi $\bar{B}$ sunt independente. (S-a folosit independenţa evenimentelor A şi B.)**

Pentru independenţa evenimentelor $\bar{A}$ şi $\bar{B}$ se procedează analog:
$P(\bar{A} \cap \bar{B}) = P(\bar{B}) - P(A \cap \bar{B}) = P(\bar{B}) - P(A) \cdot P(\bar{B}) = P(\bar{B}) \cdot (1 - P(A)) = P(\bar{A}) \cdot P(\bar{B})$, **deci $\bar{A}$ şi $\bar{B}$ sunt independente. (S-a folosit independenţa evenimentelor A şi $\bar{B}$ demonstrată mai sus.)**

b. Condiţia de independenţă a evenimentului A faţă de el însuşi se scrie astfel:

$$P(A \cap A) = P(A) \cdot P(A) \Rightarrow P(A) = [P(A)]^2 \Rightarrow P(A)[P(A) - 1] = 0$$

Ţinând cont şi de restricţia $P(A) \in [0, 1]$, rezultă că $P(A) = 0$ sau $P(A) = 1$. (Atenţie: nu rezultă neapărat că $A = \emptyset$ respectiv $A = \Omega$!)

6. **(Formula lui Bayes)**

CMU, fall 2001, midterm exam, pr. 5

Se consideră două variabile aleatoare A şi B despre care ştim următoarele informaţii:

a. $P(A \mid B) = 2/3$
b. $P(A \mid B) = 2/3$ **şi** $P(A \mid \bar{B}) = 1/3$
c. $P(A \mid B) = 2/3$, $P(A \mid \bar{B}) = 1/3$ **şi** $P(B) = 1/3$
d. $P(A \mid B) = 2/3$, $P(A \mid \bar{B}) = 1/3$, $P(B) = 1/3$ **şi** $P(A) = 4/9$.

În care din cele patru cazuri informaţiile date sunt suficiente pentru a calcula $P(B \mid A)$? Există vreun caz în care apar informaţii superflue (i.e, informaţii care pot fi deduse din celelalte informaţii furnizate în cazul respectiv)?

Răspuns:

Conform teoremei lui Bayes, vom avea:

$$\begin{aligned} P(B \mid A) &= \frac{P(A \mid B) \cdot P(B)}{P(A)} = \frac{P(A \mid B) \cdot P(B)}{P(A \mid B) \cdot P(B) + P(A \mid \bar{B}) \cdot P(\bar{B})} \\ &= \frac{P(A \mid B) \cdot P(B)}{P(A \mid B) \cdot P(B) + P(A \mid \bar{B}) \cdot (1 - P(B))} \end{aligned}$$

Devine astfel evident că în cazurile c şi d informaţiile deţinute sunt suficiente, pe când în celelalte două cazuri nu. În cazul d, informaţia $P(A) = 4/9$ este superfluă.

7. **(Formula lui Bayes)**

◦ ***CMU, 2008 spring, T. Mitchell, W. Cohen, midterm, pr. 1.5***

Presupunem că, răspunzând la o întrebare cu răspuns de genul adevărat/fals, un student fie cunoaşte răspunsul, fie ghiceşte răspunsul. Probabilitatea de a cunoaşte răspunsul este p, iar probabilitatea de a ghici răspunsul este $1 - p$.

Presupunem că probabilitatea de a răspunde corect la întrebare este

1 în cazul în care studentul cunoaşte răspunsul

şi 0.5 dacă studentul ghiceşte răspunsul.

Exprimaţi în funcţie de p care este probabilitatea ca studentul examinat să cunoască răspunsul la întrebare, în ipoteza că el a răspuns corect (notaţie: $P(knew \mid correct)$).

<u>**Răspuns:**</u>

Evenimentele de interes în problema dată sunt:
correct $=$ studentul a răspuns corect la întrebare,
knew $=$ studentul cunoştea răspunsul corect
şi complementarul acestuia din urmă:
guess $\stackrel{not.}{=} \neg$ *knew* $=$ studentul ghiceşte răspunsul.

Aplicând formula lui Bayes obţinem:

$$\begin{aligned}
P(knew \mid correct) &= \frac{P(correct \mid knew) \cdot P(knew)}{P(correct \mid knew) \cdot P(knew) + P(correct \mid guess) \cdot P(guess)} \\
&= \frac{1 \cdot p}{1 \cdot p + 0.5 \cdot (1-p)} = \frac{p}{0.5p + 0.5} = \frac{p}{0.5(p+1)} = \frac{2p}{p+1}
\end{aligned}$$

8. **(Probabilităţi elementare: Adevărat sau Fals?)**

□ • · ***CMU, 2016 fall, N. Balcan, M. Gormley, HW1, pr. 6.1.1-4***

În cele de mai jos vom nota cu Ω spaţiul de eşantionare, iar cu $\bar{A}$ complementul evenimentului A.
Marcaţi cu *adevărat* sau *fals* fiecare dintre afirmaţiile următoare:

a. Pentru orice $A, B \subseteq \Omega$ astfel încât $P(A) > 0$ şi $P(B) > 0$, are loc egalitatea $P(A|B)P(B) = P(B|A)P(A)$.

b. Pentru orice $A, B \subseteq \Omega$ astfel încât $P(B) > 0$, are loc egalitatea $P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A|B)$.

c. Pentru orice $A, B, C \subseteq \Omega$ astfel încât $P(B \cup C) > 0$, urmează că $\dfrac{P(A \cup B \cup C)}{P(B \cup C)} \geq P(A|B \cup C)P(B \cup C)$

d. Pentru orice $A, B \subseteq \Omega$ astfel încât $P(A) > 0$ şi $P(\bar{A}) > 0$, urmează că $P(B|A) + P(B|\bar{A}) = 1$.

***Indicaţie*:**
Pentru fiecare afirmaţie adevărată, faceţi demonstraţia proprietăţii respective.

Pentru fiecare afirmaţie falsă, daţi fie un contra-exemplu fie o justificare riguroasă.

Răspuns:

a. Adevărat. Demonstraţia este imediată.

b. Fals.
Ştim că pentru orice $A, B \subseteq \Omega$**, are loc egalitatea** $P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$**. Aşadar, egalitatea din enunţ ar fi adevărată dacă pentru orice** $A, B \subseteq \Omega$ **am avea** $P(A \cap B) = P(A|B)$**. Însă,**

$$P(A \cap B) = P(A|B) \Leftrightarrow P(A \cap B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)} \Leftrightarrow P(B) = 1 \text{ sau } P(A \cap B) = 0.$$

Deci egalitatea nu este adevărată pentru orice A **şi** B**.**

c. Adevărat.
Observăm că dacă se notează $D = B \cup C$**, atunci inegalitatea din enunţ devine mai uşor de manipulat:** $\dfrac{P(A \cup D)}{P(D)} \geq P(A|D) \cdot P(D)$**. Este imediat că ea este echivalentă cu** $\dfrac{P(A \cup D)}{P(D)} \geq P(A \cap D)$**, ceea ce implică** $P(A \cup D) \geq P(A \cap D) \cdot P(D)$**. Ultima inegalitate este adevărată fiindcă pe de o parte** $P(A \cup D) \geq P(A \cap D)$ **şi pe de altă parte** $P(D) \in [0,\ 1]$**.**

d. Fals.
Ştim că pentru orice $A, B \subseteq \Omega$ **cu** $P(A) > 0$**, are loc egalitatea** $P(B|A) + P(\bar{B}|A) = 1$ **(o puteţi demonstra imediat). Aşadar, egalitatea din enunţ ar fi adevărată dacă pentru orice** $A, B \subseteq \Omega$ **astfel încât** $P(A) > 0$ **şi** $P(\bar{A}) > 0$ **am avea** $P(B|\bar{A}) = P(\bar{B}|A)$**.**

Vom construi următorul contra-exemplu: considerăm că la aruncarea unui zar perfect, evenimentul A **este apariţia unei feţe pare, iar evenimentul** B **este apariţia feţei** 1**. Urmează că**

$$P(B|\bar{A}) = \frac{1}{3} \text{ şi } P(\bar{B}|A) = 1.$$

Deci egalitatea nu este adevărată pentru orice evenimente A **(cu** $P(A) > 0$ **şi** $P(\bar{A}) > 0$**) şi** B**.**

1.2 Probleme propuse

Evenimente aleatoare şi formula lui Bayes

39. **(Calcul de probabilităţi elementare)**

◦ ***CMU, 2004 fall, T. Mitchell, Z. Bar-Joseph, HW1, pr. 1.3***

Doi soldaţi A şi B trag la ţintă. Probabilitatea ca soldatul A să greşească ţinta este de $1/5$. Probabilitatea ca soldatul B să greşească ţinta este de $1/2$. Probabilitatea ca ambii soldaţi să greşească simultan ţinta este de $1/10$.

a. Care este probabilitatea ca cel puţin unul din soldaţi să greşească ţinta?

b. Care este probabilitatea ca exact unul din cei doi soldaţi să greşească ţinta?

40. **(Probabilităţi condiţionale, evenimente aleatoare independente: câteva proprietăţi simple)**

Fie A şi B două evenimente aleatoare.

a. ***CMU, 2005 fall, T. Mitchell, A. Moore, HW1, pr. 3.1***

Arătaţi că $P(A \mid A, B) = 1$.

b. ◦ ***CMU, 2004 fall, T. Mitchell, Z. Bar-Joseph, HW1, pr. 1.1***

Arătaţi că dacă $P(A) = 0$ atunci A şi B sunt independente.

c. ◦ ***CMU, 2008 spring, Eric Xing, HW1, pr. 1.2***

Arătaţi că dacă $P(B) = 1$ atunci $P(A \mid B) = P(A)$.

***Observaţie*: În general, dacă $P(B) \neq 0$, din $P(A \mid B) = P(A)$ rezultă imediat $P(A \cap B) = P(A)P(B)$, ceea ce, conform definiţiei, înseamnă că A şi B sunt independente. Din acest motiv, se poate spune că $P(A \mid B) = P(A)$ este o formă mai „slabă“ (deşi, mai aproape de intuiţie!) pentru condiţia de independenţă a două evenimente aleatoare.**

41. **(Legătura dintre forma „slabă“ şi forma „tare“ a definiţiei pentru evenimente aleatoare independente condiţional)**

CMU, 2005 fall, T. Mitchell, A. Moore, HW1, pr. 3.2

Folosind doar definiţia probabilităţii condiţionale arătaţi că dacă $P(A \mid B, C) = P(A \mid C)$ sau $P(B \mid A, C) = P(B \mid C)$ atunci $P(A, B \mid C) = P(A \mid C) \cdot P(B \mid C)$.

42. **(Proprietăţi ale funcţiei de probabilitate)**

◦ ***CMU, 2004 fall, T. Mitchell, Z. Bar-Joseph, midterm, pr. 1.d***

Presupunem că evenimentele $B_1, B_2, \ldots, B_k$ formează o *partiţie* a spaţiului de evenimente Ω. (Aceasta revine la: $\bigcup_{i=1}^{k} B_i = \Omega$ şi $B_i \cap B_j = \emptyset$ pentru orice

$i \neq j$.) Considerăm o funcţie de probabilitate P definită pe 2^Ω şi un eveniment A pentru care $P(A) > 0$.

Arătaţi că dacă $P(B_1 \mid A) < P(B_1)$, atunci $P(B_i \mid A) > P(B_i)$ pentru cel puţin o valoare a lui i din mulţimea $\{2, 3, \ldots, k\}$.

***Indicaţie*: Următoarele proprietăţi vă pot fi de folos:**

a. $\sum_{i=1}^{k} P(B_i) = 1$

b. $\sum_{i=1}^{k} P(B_i \cap A) = P(A)$

c. $P(B_i \mid A) \cdot P(A) = P(B_i \cap A)$

d. $\sum_{i=1}^{k} P(B_i \mid A) = 1$

e. $P(B_i \cap A) + P(B_i \cap \bar{A}) = P(B_i)$.

43. **(Formula lui Bayes)**

◦ ***CMU, 2004 fall, T. Mitchell, Z. Bar-Joseph, HW1, pr. 4***

Într-o grupă de copii de la o creşă, 30% dintre ei au ochi căprui, 50% au ochi albaştri, iar restul de 20% au ochi de alte culori. Într-o zi, educatoarea organizează cu aceşti copii un joc. Pentru prima rundă a jocului, ea selecţionează 65% dintre copiii cu ochi căprui, 82% dintre copiii cu ochi albaştri şi 50% dintre copiii cu ochi de alte culori.

Care este probabilitatea ca un copil ales în mod aleatoriu din această grupă să aibă ochi albaştri, dacă ştim că el n-a fost selecţionat pentru prima rundă a jocului?

44. **(Formula lui Bayes)**

CMU, 2005 fall, T. Mitchell, A. Moore, HW1, pr. 3.3

Avem două urne. Prima urnă conţine 11 bile albe şi 4 bile roşii. Cea de-a doua urnă conţine 8 bile albe şi 5 bile roşii. Se alege în mod aleatoriu cu probabilitate uniformă una din cele două urne. Apoi se extrage o bilă din urna aleasă. Dacă bila extrasă este albă, care este probabilitatea ca ea să provină din prima urnă?

45. **(Probabilităţi elementare: Adevărat sau Fals?)**

∗ ***prelucrare de Liviu Ciortuz după***
CMU, 2014 fall, William Cohen, HW1, pr. 4.a
CMU, 2014 fall, William Cohen, midterm, pr. 1

Marcaţi cu *adevărat* sau *fals* fiecare dintre afirmaţiile următoare:

a. $P(A \cup B \cup C) \geq P(A) + P(B) + P(C)$.

b. $P(A|B, C) = \dfrac{P(B|A, C)\, P(A|C)}{P(B|C)}$.

c. $P(A|C) = \sum_{i=1}^n P(A, B_i|C)$, **unde** $B_i \cap B_j = \emptyset$ **pentru orice** $i \neq j$ **şi** $\bigcup_{i=1}^n B_i = \Omega$ **(evenimentul sigur).**[23]

d. $P(A|C) = \sum_{i=1}^n P(A|B_i, C)\, P(B_i|C)$, **evenimentele** B_i **satisfac aceleaşi proprietăţi ca la punctul precedent.**

Justificaţi în mod riguros fiecare răspuns.
Pentru afirmaţiile ***false***, **puteţi da un contra-exemplu.**
Pentru afirmaţiile ***adevărate***, **exprimaţi în câteva cuvinte, dacă este posibil,** ***tipul*** **proprietăţii respective.**

[23] În locul condiţiei $\bigcup_{i=1}^n B_i = \Omega$ se poate considera fie proprietatea $P(\bigcup_{i=1}^n B_i) = 1$ fie $A \subseteq \bigcup_i B_{i=1}^n$, deşi ambele sunt mai laxe (i.e., mai puţin restrictive) decât condiţia din enunţ.